

სენიის უსუსელი

სურათებიანი დამატება 13

დამატების № 96.

საუბრაბათი, 27 თებერვალი 1903 წ.

გაზეთის № 2081.

რედაქციისაგან

სამწესწარმოად, კეძალ-სოფლის რომანის „სამართლის“ გერ-ქელუბა გვლარ დამატებებს, თუქტა თანგრანნი დამსადებულაჲს.

სურათები

(შემდეგი)

ნიკალი ნიკოლაის ის იყო გამოვლიდა ნასადილევს; ერთი ორჯელ გაიქიმ-გამოიქიმა კრაოტზე, სახეზე ხელები ჩა-მოსის, მერაზე გვერდზე გადმოტოილა და სტოლზე წერილის გადსწედა.

„ენახოთ, ენახოთ, რას იწერება პატრიონი დედაჩემო“, მოჰყვა თავისთვის ნიკალი ნიკოლაიანი, რამდენჯერმე გადაატრიოლ-ვადმოატრიოლა ხელში წერილი, ბოლოს კონფერტს თავი წა-უხია, წერილი ამოიღო და მოჰყვა კითხვას. „მე კი არ ვი-ცოდი“—წიამბუტებუტა

ცხვირში, კითხვა შეს-წყვიტა და თვალები ქერში მიანტრა.— გა-მიქირა სწორედ საქ-მე „შეილო, საბანი არ გაიხიბლო, არ შეიცივნოს!“—შეილო, „არამ ცოლი შეირ-თოს!“ ეშმაკმა იცის, რა არის! მარტო დედა კაცს თუ შეუძლიან ასეთ სისულელის რო-შეა! ის კი არ იცის ჩემზე როგორა მოჰ-მედებს! „ცოლი შე-ირთეს!“ გაიმეორა კი დღე დღის მონაწერი და თან უნეტლიედ ვალიმა: „თითქო მე უარზე ვიყო ცოლის შერთვისა! შეირთე“, მე ვიყო, მოუშაღდე-ბიათ ჩეთვის ათასო-ბით ტმეტ ვინაზემო“.

ნიკალი ნიკოლაი-ნი ცოტას ჩაფიქრდა. „რატომ .. რომჰქონ-დეს ქალს ერთი რამ-დენიმე ათასი, ან დი-დი კავშირი, კიდევ შეიძლება, თორემ მონი და მენ შეირ-თე ნინასთან ტრტვე-ლა ქალი! რაში გა-მომადეგა იმის გინნაზის მოწყობა. ან იმისი სიღამაზე, თუ ისიც ჩემებარ ღატაკი იქნება? როგორ უნდა წაიღე წინა? თუ კი რიგინ და პატრიონს საზოგადოებაში თავს ვერ გა-მოჰყოფ, ვერ დაიბერ ადგილს გავლენიან წრეში, რა სა-

ქირაა ცოლის შერთვა!.. სხვა არა იყოს რა, სულ მოჩირლო-ბაში ზომ არ უნდა ამოჰდეს კაცს სული! არა, თუ შერთოს კაცმა, ისევ მდიდარი!“ დაბოლოვა ნიკალი ნიკოლაიანი, წერი-ლი სახეზე მიიღარა, თვალები მოხუტა და ოცნებას მიეცა.

თვალწინ წარმოუდგა მეტის-მეტად შეძლებული და ამას-თან ლამაზი ცოლი, მაღალი საზოგადოება, მდიდარი წვეუ-ლება... იი, წარჩინებულნი და თეთ გენერალიც იმასთან არიან წვეულებაზედ. ყველანი მოწიწებით ექცევიან ნიკალი ნიკო-ლაისს, სამსახურში ყველას იმისი ეშინიან. აგრ გენერალი ერთი უფროსს მოხელეს სულ უბრალოზედ ითხზავს, რომ ადგი-ლი დაუცლონ ნიკალი ნიკოლაისს. ოცნება ამასაც არა კმაყოფილდება და უფრო შორს მიდის, იი, ნიკალი ნიკო-ლაიანმა ერთის თვალის დახამამებაზედ აირბინა კიდევ უფროსთა იერაქის კბე. კიდევ ერთი საფეხური და გენერალს გვერდ-ში ამოუდგება... მაგრამ ცუდად მოქმედებს იმის ოცნებაზე გენერლის სურათი: თითქო შეურყეველ კლდეს თავი დააჯა-ხოს, ნიკალი ნიკოლაიანი უცხად შეინძრა, ოცნება შესწყდა,

მწაე ღიმილმა გა-უფრინა ტუჩებზე, ერ-თი მაგრამ ამოიქშინა და წერილი ლოგინზე გადმოფრიალდა.

„ეჰ, ოცნება და სხვა არაფერი!“ ამო-იხზრა ნიკალი ნი-კოლაიანი, ხანტად და-სწედა წერილს, ლამ-პრის შეუქმელ თავი გაღწია და ხელ-მე-ორედ კითხვას შეუ-დგა. მაგრამ კითხვა ველარ ცხებებმოდა: „შემა ფიქრებმა შეი-პყრო ნიკალი ნიკო-ლაიანი. თითქო აღ-გომა დაპირაო, ლო-გინზე წამოჯდა და, გაშემბულს, თვალე-ბი სივრცეში შერჩა.“

კოცხალ სურათად წარმოუდგა თავისი მრავალწლოვანი, აუ-ტანელი და ერთგული შრომა სამსახურში, დაჯილდოებული დღეს მეოთხე ჩინით, უფროსთა და სხვათა ყურადღებით. ეს სუ-რათი თავ-ბრუს ასხან-და ნიკალი ნიკო-ლაისს. მაგრამ რა! იი რამდენმა მდიდარმა ბ

სეკსურა ცახას კედეზე.—ნახშირით დახატული გოგამუდიის მაკრ.

ლაშაშმა საყოლემ ჩაუარა გვერდს ამ დიად სურათს ისე, რომ ერთიკ არ შეხებდა ზედა. ნიკალი ნიკოლაისს გული მოსდოი-და; იმის ჩავარდნილ ლოყებზე გაღატკული ხელო კანი თან-და-თან იკეტებოდა და პატარა სახე უსიამოვნოდ ეღრჯებოდა.

2270

ხალხი და ძირს ფეხის საფენი—ყველა ეს სასიამოვნო სურათის წარმოადგენდა. ერთ კუთხიდან კველუცად გამოიყურებოდა სარკესებრ სუფთა ვარდენობი. ყვავილები და სხვა წვრილიანი არა ნაკლების სიამოვნებით იპყრობდა თქვენს ყურადღებას.

სულ ოთხ თვე არ იქნებოდა, რაც ნიკოლი ნიკოლაიჩი დაბინავდა ამ ოთახში სულყველდფერზედ მზსა და, მაშასადამე, ოთახის მოწყობილება შეადგენდა სახლის პატრონის კუთვნილებას.

ნიკოლი ნიკოლაიჩი, პირსახოცი მზარზედ, კედლის პატარა სარკის წინ იდგა და დიდის სიფრთხილით იღვრჯდა თმაში აქა-იქ შერეულ თეთრებს, როდესაც სახლის პატრონის ოთახიდან ნაცნობი ხმა მოესმა. „ის არის, ის—ნადია!“ წამოხცდა ნიკოლი ნიკოლაიჩს, ტანში ოდნეე ასევესულდა, მიიპარა შუა კარებთან, ნელა ვადასწია ვასალების შესაყუფიდან თითბარის დასავარი და ცალის თვლით მოჰყვა ჰყეტას. სახლის პატრონის თექმეტ-ჩიღმდმეტის წლის ქალი შვილი, გიმნაზიის მოსწავლე, ნადია კაბატზედ წამოწოლილიყო, თავი ნიდაყუზედ მიეღო, თმები დაუდგვრად წელზედ ვადაყარა, ვადაშლილ წინეში აბრეშუმის მოქარგული „სახსოვარი“ ჩაეღო და, გამტერებული, ზედ დაჰყურებდა. ეტყობოდა, ნადიას ფიქრები სხვაგან იყო.

„ოჰო, ჰო, ჰო!“ ოცნებობდა ნიკოლი ნიკოლაიჩი და თინისაგან ტანში იმტვრეოდა. „ამა თუ გინძრებს! ქანდაკება სწორედ, ქანდაკება!“ ჰფიქრობდა და სტებებოდა ცოცხლის სურათით. სურათი შეინძრა: თავი მაღალ ასწია, თმები ვაისწორა, აწითლებულ ლოყებზედ ხელები მიიფარა, ოდნეე ამოხარხარა და წიგნზედ დაეწიო. ამ დროს ოთახის კარები ვიღამაც შენძრია. ნიკოლი ნიკოლაიჩი შეჭკარა და კარებს ფეხის თითებით მოწორდა. „რა გოვოა, რა გოვო!“ ოცნებობდა და თან სარკის წინ პერანგში ზაზნაკებს იკეთებდა. „ამ, რა კარგია! ისე ჩანადნება პირში, როგორც მყინვარი შეპარი... მაგრამ რა! დახე, თუ იმ მაწანწალაზე არ გამცევალოს! რა ვასაკვირველია, ქალი არ არის? ქალი და ინდოლრი ხომ ერთია:“ ორივეს როგორც ხორკი აქეთ გემრიელი, ისე თავი აბიათ ცარიელი! ერთი კაცმა იკითხოს, რა ნახა იმ მაწანწალაში, იმ შიშერ სტულენტში, რომ გაწნობა და ვადარფე ერთი იყო? ნეტა კაცს მაინც ჰვადებს ის მახსარა! ერთი რაღაც ჰუჭუქიანი, ბინძური, გაუფლელი... მაგრამ, როგორც ეტყობა, იღბლი აქვს... დამაკად, შე მახსარავ, შენა, ჯერ ერთი ვაგეო, რა წიგნებს უზიდავ ნადიას!“ იმუქრებოდა ნიკოლი ნიკოლაიჩი და თან პირის ფერებს განავარძობდა.

ტყუილად არ მოსდიოდა გული ნიკოლი ნიკოლაიჩს, რომელიც ამ ოთხ თვეში ისე კარვად დაუხალგოდა დისახლისს, რომ ეს უქანასკნელი ერთ საუკეთესო ნაცნობად სთავიდა და ხშირად თავისას იპატრებდა. ნადია ჰხედავდა დღის ამ გვარ განწყობილებას და თითონაც თავაზიანად ტყურობდა ნიკოლი ნიკოლაიჩს. ნიკოლი ნიკოლაიჩი კი ამ კეთილ განწყობილებას სულ სხვაგვარად ჰხსნიდა. ერთის სიტყვით, იმის აზრით, საქმე საქმეზე იყო მიყვანილი, და,—დახე? ბედის სიმუხთელეს!—სახლის პატრონისას განდა ახალგაზრდა სტულენტკი, ნადია ვიიტაცა და ნიკოლი ნიკოლაიჩი უყურადღებოდ დარჩა.

„დამაკადე!—ემუქრებოდა ავრთვე ნიდიას:—ისე მოგაშორო ეგ ვაგებატონი, ეგ, ეგ ბუნტოკიკი, რომ თითონაც ვერ ვაგეოს რა... მერე შენთვისაც მოვიცილო... Дуря, ты, дуря! თავის სისულელეებით გილაყებს, შენ კი კისერზე ეკიდები... არა, უნდა ფრთხილად ვიყო!“ გულმოსული ბუტბუტებდა თავისთვის და გარდგრობიდან ახალ ფორმის თანისამოს ალაგებდა.

—ნიკოლი ნიკოლაიჩი, МОЖНО?—მოისმა მოულოდნელად კარებიდან ნაცნობის ხმა, თან კარებიც გაიღო და იგან გრიორიჩმა თავი შემოჰყო.

—ნიკოლი ნიკოლაიჩს!—მიესალმა იგან გრიორიჩი და რთბილად წინ წამოვიდა.

—აა, თქვენა ხართ! საიდან, როგორ? დაბნდლით!—მისთვისა ნიკოლი ნიკოლაიჩმა და სტოლთან სკამი მიუწია, თანაც სტუმარი ერთი ათავილიერ-ჩათავილიერა, ტალხი ხომ არსად აცხობია, და ამ შხივ გული დაიშვიდა.

იგან გრიორიჩი ნიკოლი ნიკოლაიჩის ერთი კარგი მეგობარი იყო, მაგრამ ძალიან იწივითად დაიარებოდა იმისას, რადგან, როგორც სისულფთავის და, საზოგადოდ, ყოველ წესრიგის დღი მჭერი, კარვად ევრე ეწყობოდა ნიკოლი ნიკოლაიჩის კოპრად მორთულ თმს. იგან გრიორიჩი, თუცა უკვე ცოლის პატრონი, მაგრამ ჯერ კიდევ სულ ახალგაზრდა და დაუღუღლებელი ყმაწვილი კაცი იყო. არც ერთი ქივი არ გაიმართებოდა იმის ნაცნობების მიერ, რომ არ შეეტყო და იმ წამს იქ არ ვაგენილიყო. გამოცხადების უმაღ ერთი მაგრა შე მოსახებდა მშვენიერის ბარატონით, პალტოს ჯიბიდან ქათმის ინდოლურის ვაშბარ ბარკლებს, დამქნარ მწვანილს და პურის ვაშბარ ნატებებს ამოლაგებდა და სუფრაზე გაწყობდა: „არაფერი დამაყვედროთ, კმაწვილებო, მე ჩემი ზაპასით! მოვდივარო!“—ვაგებუნებოდა იქ მყოფთ, ერთს ტყუილად ვადიხარხარებდა, კიდევ შემოსახებდა და ფოთიანად შეუტევედა სუფრას. იგან გრიორიჩი და ნიკოლი ნიკოლაიჩი სხვა-და-სხვა ადგილებზე მსახურებდნენ.

—სათ ჰყოფილხართ, იგან გრიორიჩი? ახალს რას იტყობთ?—ეკითხებოდა ნიკოლი ნიკოლაიჩი და თან სტოლზე კოლოფით პაპირობებს და საფერფლეს ახლო უწევდა:—გთხოვთ, იგან გრიორიჩი! Ну сданыъ саканъ!...

—მე, ისე...—მიუღო იგან გრიორიჩმა:—აქეთ ვიყავი და ვიფიქრე, მოდი ერთი შევივლი და მერე ერთად წავალთ ზახარი ხანასთან მეთქი. ხომ წამოხვალთ თქვენცა?—დეკითხა იგან გრიორიჩი, რაზედაც ნიკოლი ნიკოლაიჩმა თანხმობის ნიშნად თავი დაუქნია. იგან გრიორიჩმა ფორმის ქული სტოლ-

მანახაბას წან.—ბრინჯაოს ქანდაკება ნადიენისა.

ზე დასდო, რასაც ნიკოლი ნიკოლაიჩმა აღმოცქერად შეგხვდა და უსიამოვნოდ წარბები აიწია. შემთხე შეიკითხოდა...

ხელსახოკით მოიწმინდა ივან გრიგორიძე, ერთი ოდნავ ამო-
ამოტანა და სკამზედ გასწორდა.

— რაც შეეხება ახალსა, — განავრძო ივ. გრიგორიძე, —
თუ ეს ახლად ჩაითვლება, უნდა მოვახსენოდე, ნიკოლოზ ნი-
კოლაიძე, რომ წუხანდელს აქეთ თავი ისე მტკივა, ასე მგონია,
ჩაქუსს შუბლში მტკივნო. სპირტ ნაკრავი თუ იყო ის ოხერი,
თორემ მე ლეინოში თავის ტკივილი არ ვიცი... ოჰ, ოჰ, ოჰ!
— სჩიოდა ივან გრიგორიძე და თან საფერთაქლებზედ ხელგეს
ისევამდა. ივან გრიგორიძე, თითქოს ნეშტებზედ იჯდაო, სკამ-
ზედ ვერ ისვენებდა, სულ კრაოტისკენ თვალები რჩებოდა და
გუნებაში იღანძვებოდა: „წაიდე შენი კახტა - პრუწობაც;
პატარას კი ვერ წამოწევა კაცი ამ ოხრისას და რა გამო-
ვიდა!“

— ეგ იმტომ, ივან გრიგორიძე, რომ თქვენ მტრის-მეტად
სუსტ ნერვებისა და ამასთან მგრანობიარე ტემპერამენტის პა-
ტრონი მძანდებით! — სიცილით მიუგო ნიკოლოზ ნიკოლაიძე და
ფორმის ახალი და სუფთა შავი სერთუკი ტანზედ გილიცო,
თან გულში გაიფიქრა: „შე ღორო, შენა, შენ რომ ლეინოში
თავი ჩაიხრჩო, თავი ატკივდება, მარა მოგივა!“

— დამცინეთ, დამცინეთ! — ღიმილით მიუგო ივან გრი-
გორიძე და პაპიროსს მოუკიდა: — საქმე ის კი არ არის, რომ
ჩააკციდებით კაცს: დალოცე, დალოცე, და თქვენც კიბებს ამა-
რბეთ. თუ იყავს, ყველაფერი მშურად, თუ არა და რა გამო-
ვიდა! თქვენ ფხიზლები, მე კი პა! — შეიშუშუნა ტანში ივან
გრიგორიძე და ოდნავ ხელში ჩაამთქანა. — მახლას, ხაბროს
განა ვარ მუდამ დაღუპული! კარგს არა შერებთ, თორემ ფევე-
რით, დეე, მოჰკლას ხარი თივამ! არა გჯერათ, დღეს სამს
ხურში კინადამ სტოლზედ დამძინა. ახლა სახლში რა დღე
დამაყენეს და ოი, ოი, ოი, მომდგნენ ცოლი და სიდიდრ
და... — ივან გრიგორიძე აღარ დაათვა, მხოლოდ ერთი ხელ
დაიქნია, სკამიდან წამოაღდა და ოთახში ფრთხილად სიბარულ
მოჰყავა.

ნიკოლოზ ნიკოლაიძის სარკის წინ იდგა და უღუვაშებს
რბებდა.

გ. მაქსიმაძე

(შემდეგი იქნება)

ბაღზე. — რას გარიანდებულხართ? ვერ გვიცან,
განა?
— არა, გიკნობ ვინცა ბრძანდებით და ვფიქ-
რობ, თავიდან როგორც მოგიზოროთ.

რედაქტორ-გამომცემელი ალ. ჯაბაძე

ყოველ დღეური გაზეთი
„ცნობის ფურცელი“

სურათთაგანის დამარბავით ფელიწაფი ღიჯს — 6 მანეთი.

1903 წლის ხელის-მოწერით გაეცაზნება ახალი სურათი

რთა რუსთაველისა

სამოღრიკო და სალიტერატურო ჟურნალი

„მოაგზა“

ფელიწაფი ღიჯს — 10 მან. გაგაგანით || მან.

„ცნობის ფურცელი“ სურათთაგანის დამარბავით

„მოაგზის“ ხელის-მოწერით უფასოდ გაგაგაგანით